

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 1CoCsp/20/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8821201134
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 01. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jozef Angelovič
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2022:8821201134.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jozefa Angeloviča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Michala Boroňa v sporovej veci žalobcu: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného JUDr. Pavlom Pospěchom, advokátom, so sídlom Lichnerova 23, 903 01 Senec, IČO: 51474786, proti žalovanému: M. U., D.. XX.X.XXXX, N. A. XXX/XX, S. D. H. - Č., o zaplatenie 1.098,12 eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 7Csp/45/2021-37 zo dňa 13.8.2021, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania.

Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti žalobcovi v rozsahu 100 %

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 779,80 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 36,62 eur od 3.8.2018 do 7.8.2018, zo sumy 36,62 eur od 3.9.2018 do 12.9.2018, zo sumy 36,62 eur od 3.10.2018 do 12.10.2018, zo sumy 36,62 eur od 3.11.2018 do 16.11.2018, zo sumy 36,62 eur od 3.12.2018 do 14.12.2018, zo sumy 36,62 eur od 3.1.2019 do 4.1.2019, zo sumy 36,62 eur od 3.2.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.3.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.4.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.5.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.6.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.7.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.8.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.9.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.10.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.11.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.12.2019 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.1.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.2.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.3.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.4.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.5.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.6.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.7.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.8.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.9.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.10.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.11.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.12.2020 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.1.2021 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.2.2021 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.3.2021 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.4.2021 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.5.2021 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.6.2021 do zaplattenia, zo sumy 36,62 eur od 3.7.2021 do zaplattenia, všetko v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozsudku. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. O trovách rozhodol tak, že žalovaný je povinný nahradiť žalobcovi trovy konania v rozsahu 42% s tým, že o výške tejto náhrady súd rozhodne osobitným uznesením po právoplatnosti tohto rozsudku.

2. Vychádzal zo zistenia, že žalovaný uzavrel so žalobcom dňa 2.7.2018 podľa § 497 Obchodného zákonníka zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalobca ako veriteľ poskytol žalovanému ako dlžníkovi úver v sume 1.000 eur, pričom žalovaný sa zaviazal čerpané

prostriedky uhrádzať veriteľovi v splátkach 36,62 eur mesačne, s úrokovou sadzbou 18,93 % ročne. Jedná sa o spotrebiteľskú zmluvu podľa § 52 ods. 1 a nasl. Občianskeho zákonníka a v zmysle zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Na zmluvu sa vzťahuje tiež zákon č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, pretože žalobca poskytol spotrebiteľský úver v rámci svojho podnikania a žalovanému bol poskytnutý spotrebiteľský úver na iný účel ako na výkon zamestnania, povolania alebo podnikania. Na predmetný úver uhradil žalovaný celkovo sumu 220,20 eur. Úver nesplácal riadne a včas, preto došlo k zosplatneniu úveru.

3. Súd sa v prvom rade zaoberal výškou dohodnutého úroku z úveru, ktorého výška v danom prípade predstavovala 18,93 % ročne. Z internetovej stránky NBS súd preveroval úrokové miery podobného úveru v bankách a zistil, že pri spotrebiteľskom úvere so splatnosťou od 1 do 5 rokov v júli 2018 činil úrok pre nové obchody 5,04 % p.a. Z toho je zrejmé, že ročná sadzba úroku dohodnutého medzi účastníkmi v danom prípade viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru úrokov poskytovaných v tomto období bankami. Dohoda o výške úrokov musí byť v súlade s ustanovením § 39 Občianskeho zákonníka, teda nesmie sa priečiť dobrým mravom. Právny úkon postihnutý takouto vadou je absolútne neplatný. V danom prípade ide o neprimerané vysoké úroky, ktoré boli dojednané v rozpore s dobrými mravmi, preto je zmluva o úvere v časti odplaty neplatným právnym úkonom. Preto žalobca nemá nárok na úrok z úveru.

4. Súd mal ďalej za preukázané, že zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti v zmysle ustanovenia § 9 ods. 2 písm. h) zák. č. 129/2010 Z.z. Aj keď zmluva obsahuje výšku RPMN a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, neobsahuje všetky predpoklady, použité na výpočet tejto RPMN. Spôsob výpočtu RPMN je uvedený v prílohe č. 2 citovaného zákona, pričom podkladom pre výpočet RPMN je číslo posledného čerpania, výška čerpania, interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každého nasledujúceho čerpania, číslo poslednej splátky alebo platby poplatkov, výška splátky alebo platby poplatkov a interval vyjadrený v rokoch a zlomkoch roka medzi dátumom prvého čerpania a dátumom každej splátky alebo platby poplatkov. Zmluva uvedené neobsahuje. Preto aj z tohto dôvodu je úver bezúročný a bezpoplatkový, ako to predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) Zákona o spotrebiteľských úveroch.

5. Ďalej súd zistil, že v zmluve absentuje správna výška ročnej percentuálnej miery nákladov. Z obsahu zmluvy o spotrebiteľskom úvere súd zistil, že v nej uvedený údaj o RPMN vo výške 20,56 % nekorešponduje s údajmi v zmluve o úvere (výškou splátky, počtom splátok, zmluvnou odmenou za poskytnutie úveru, úrokovou sadzbou úveru), resp. zákonným výpočtom (výške úveru, celkovej výške nákladov na poskytnutý úver, výška mesačnej splátky, počet pravidelných mesačných splátok), keď prepočtom podľa internetovej stránky www.fininfo.sk/kalkulacky <<http://www.fininfo.sk/kalkulacky>> súd zistil, že pri údajoch, ako sú uvedené v zmluve a pri zohľadnení, ako aj pri nezohľadnení poplatku za odklad splátky podľa zmluvy, by RPMN mala byť 19,44 %, pričom zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje nezodpovedajúci údaj o výške RPMN, dôsledkom čoho je nutné považovať predmetný spotrebiteľský úver za bezúročný a bez poplatkov v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch.

6. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 8. SANKCIE, bod 8.1 zmluvy, z jej obsahu vyplýva, že ide o text upravujúci záväzok dlžníka platiť zmluvnú pokutu v konkrétnej presne špecifikovanej výške. Zmluvná pokuta je osobitný sankčný inštitút, ktorý by mal byť osobitne individuálne medzi stranami vždy dohodnutý. Sankcia vo forme zmluvnej pokuty, uvedená v neprehľadnom texte zmluvy v bode 8.1 písanom drobným písmom, nenapĺňa zákonnú požiadavku písomného dojednania zmluvnej pokuty v zmysle § 544 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Vzhľadom na charakter dojednania a začlenenia v texte právneho úkonu, nemôžu byť žiadne pochybnosti, že predmetná zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne. O takéto individuálne ustanovenie by sa jednalo vtedy, keď by práve takáto časť dohody bola výsledkom dojednania zmluvných strán. O individuálnom dojednaní však nemožno hovoriť v prípade, keď si spotrebiteľ zvolí určitú formu záväzku, avšak musí prijať celý súbor opatrení a dojednaní ustanovených v zmluve, minimálne ich nemôže vylúčiť. Zároveň Oznámenie veriteľa o schválení úveru dlžníkovi neobsahovalo údaj o zmluvnej pokute, ako sankcia za omeškanie sa v uvedenom formulári uvádza úrok z omeškania vo výške 5 % ročne. Spotrebiteľ je tak zo strany dodávateľa zavádzaný a môže sa mylne domnievať, že jedinou sankciou za omeškanie je práve úrok z omeškania. Uvedené ustanovenie jednoznačne sponchybuje možnosť spotrebiteľa posúdiť rozsah svojho záväzku v prípade omeškania. Neprimeraná je aj výška zmluvnej pokuty 14,6 % ročne za stavu, kedy sadzba zákonného úroku z omeškania sa pohybuje okolo hodnoty 5 % ročne.

7. Pokiaľ ide o nárok na náhradu nákladov spojených s mimosúdnym uplatnením pohľadávky, pozostávajúcich z nákladov za zasielanie upomienok, výziev, pokusu o zmier pred začatím súdneho konania, žalobca nepreukázal zaslanie týchto upomienok ani reálne náklady, ktoré mu mali vzniknúť s uplatňovaním pohľadávky. Pokiaľ ide odmenu za úkon právnej služby za zaslanie zmierného žalovanému, žalobca nepredložil predmetné tlačivo a nepreukázal jeho zaslanie žalovanému. Nepreukázal, že zmier bol odoslaný, že sa dostal do dispozície žalovaného, že žalobca skutočne predmetný úkon vykonal a nešlo iba o dodatočne vytvorený formulár.

8. Úver je bezúročný a bez poplatkov, teda žalovaný je povinný vrátiť žalobcovi poskytnutý úver mínus vykonané úhrady. Žalovanému boli poskytnuté peňažné prostriedky vo výške 1.000,- eur, pričom žalovaný uhradil veriteľovi splátky úveru v celkovej sume 220,20 eur. Všetky úhrady súd započítal na istinu úveru, a preto dlh žalovaného predstavuje sumu 779,80 eur.

9. Žalobca si uplatnil úrok z omeškania pre zosplatnenie úveru pre omeškanie žalovaného s úhradou splátok. Neboli však splnené predpoklady pre zosplatnenie úveru, pretože žalobca nepredložil dôkazy o tom, že postupoval podľa § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, a to, že si uplatnil právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Keďže k zosplatneniu úveru nedošlo v súlade so zákonom, žalovanému ostáva zachovaný splátkový kalendár podľa zmluvy.

10. Keďže žalovaný neuhradzoval splátky riadne a načas, žalobca má proti žalovanému nárok na úrok z omeškania z peňažného dlhu. Tento nárok vyplýva z ustanovenia § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s § 3 ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z.z., ktorá je vo výške 5 % ročne. Súd zohľadnil, že žalovaný vykonal úhrady dňa 7.8.2018, dňa 12.9.2018 a dňa 12.10.2018 v sume 36,62 eur, dňa 16.11.2018 v sume 37,10 eur, dňa 14.12.2018 a dňa 4.1.2019 v sume 36,62 eur. Žalovaný však mal vykonávať úhrady od 3.8.2018, vždy každý nasledujúci mesiac, ku 3.dňu v mesiaci, preto súd priznal žalobcovi úroky z omeškania tak, ako sú špecifikované vo výroku rozsudku.

11. O nároku na náhradu trov konania bolo rozhodnuté podľa § 255 ods. 2 CSP a § 262 ods. 1 a 2 CSP. Žalobca mal v konaní úspech v časti o zaplatenie 779,80 eur, čo predstavuje úspech 71 % a neúspech 29 %, čo predstavuje úspech žalovaného. Žalobcovi tak po odpočítaní úspechu žalovaného vznikol nárok na náhradu trov konania v pomere 42 %.

12. Proti rozsudku voči výroku o zamietnutí žaloby vrátane súvisiaceho výroku o trovách konania v zákonnej lehote podal odvolanie žalobca a navrhol, aby odvolací súd rozsudok v tejto časti zmenil tak, že žalobe vyhovie v celom rozsahu a žalovaného zaviazne na náhradu trov konania.

13. Odvolanie podal z dôvodov, že konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d) CSP), súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 365 ods. 1 písm. f) CSP) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h) CSP).

14. Namietal, že zo žiadnej právnej normy, ktorá sa týka spotrebiteľských úverových zmlúv a ktorá by bola platná a účinná v čase uzavretia Zmluvy nevyplýva, že sa má výška úrokovej sadzby riadiť priemernou úrokovou sadzbou bánk. Podľa § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka účinného ku dňu uzavretia Zmluvy o úvere, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis. Najvyššia prípustná výška odplaty bola v čase uzatvorenia zmluvy regulovaná Nariadením vlády SR č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka a ktorý v § 1 ods. 1 stanovuje, že ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety. V druhom štvrtroku 2018 boli úrokové miery úverov - nové obchody pre spotrebiteľské úvery od 1 do 5 rokov 14,64 % a teda dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej

miery nákladov pri obdobnom úvere (od 1 do 5 rokov) v čase uzavretia zmluvy predstavoval 29,28 %. V zmluve je uvedená úroková sadzba 18,93 %. Keďže ani výška úrokovej sadzby podľa zmluvy, ani RPMN (ktorá zahŕňa všetky náklady spotrebiteľa spojené s úverom, teda úrok, poplatky aj rôzne iné náklady) nepresahuje uvedený dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov, teda je v súlade s právnou úpravou, nemôže byť úrok v zmluve ani v rozpore s dobrými mravmi.

15. Zákon neobmedzuje sankcie voči spotrebiteľovi za omeškanie len na zákonný úrok z omeškania (§ 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka v spojení s nariadením vlády č. 87/1995 Z. z.). Inak by § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka a súvisiace vykonávacie ustanovenia z nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. nemali žiadny racionálny význam. Podľa § 53b ods. 1 Občianskeho zákonníka ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi za odplatu, sankcie za omeškanie s plnením záväzku spotrebiteľa nesmú byť vyššie ako ustanoví vykonávací predpis. Vykonávacím predpisom pre uvedené zákonné ustanovenie bolo nariadenie vlády č. 87/1995 Z.z. Podľa § 3a ods. 1, ak je predmetom spotrebiteľskej zmluvy poskytnutie peňažných prostriedkov spotrebiteľovi, sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú spolu prevýšiť priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnenú podľa osobitného predpisu 2a) pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády; za rozhodujúcu sa považuje ročná percentuálna miera nákladov pre obdobný typ spotrebiteľského úver. Podľa § 3a ods. 2, za sankcie podľa odseku 1 sa považujú úroky z omeškania, zmluvné pokuty a akékoľvek iné plnenia za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov. Podľa § 3a ods. 3, ak sankcie podľa odseku 1 dosiahnu výšku poskytnutých peňažných prostriedkov, následné sankcie za omeškanie spotrebiteľa so splácaním peňažných prostriedkov nesmú prevýšiť úroky z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Uplatnený nárok na zmluvnú sankciu a úrok z omeškania môže podľa výslovnej úpravy dosiahnuť trojnásobok úrokovej sadzby úroku z omeškania. V čase uzavretia zmluvy bol úrok z omeškania 5,05% ročne, teda ak sa tak stane, tak od daného dňa je možné uplatňovať len zákonný úrok z omeškania. Zákonodarcia tak právne aproboval a predpokladal situáciu, že sankcie za omeškanie (t. j. úrok z omeškania, pokuty, penále a podobne) môžu dosiahnuť trojnásobok úrokovej sadzby úroku z omeškania, t. j. v tomto prípade 15%. Zmluvná pokuta je 0,04% denne, čiže 14,6% ročne.

16. Ďalej žalobca namieta, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje viacero náležitostí v zmysle § 9 ods. 2 Zákona o spotrebiteľských úveroch. Podľa § 9 ods. 2 písm. k) Zákona o spotrebiteľských úveroch účinného v čase podpísania zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov. Dňa 11.7.2018 žalobca ako veriteľ a žalovaný ako dlžník uzavreli zmluvu o spotrebiteľskom úvere č. 8500221801, na základe ktorej sa veriteľ zaviazal dlžníkovi poskytnúť spotrebiteľský úver vo výške 1000,- eur za týchto podmienok: Doba trvania zmluvy: na dobu určitú do termínu konečnej splatnosti úveru; Úroková sadzba úveru: 18,93 % ročne; RPMN: 20,56 % ročne; Celkové náklady spojené s úverom: 318,32 eur, ktoré pozostávajú zo sumy úrokov, ktoré musí dlžník zaplatiť za celú dobu čerpania úveru; Celková čiastka, ktorú musí dlžník v súvislosti s úverom zaplatiť: 1318,32 eur tvorená celkovou výškou úveru a celkovými nákladmi spojenými so spotrebiteľským úverom; Výška pravidelnej splátky 36,62 eur, z toho splátka istiny úveru 27,78 eur a splátka úroku 8,84 eur; Počet splátok istiny úveru a splátok úroku: 36; Termíny splatnosti splátok istiny a splátok úroku: 3. deň v kalendárnom mesiaci; Dátum splatnosti prvej splátky istiny úveru a prvej splátky úroku: 03.08.2018; Termín konečnej splatnosti úveru: 03.07.2021; Úroková sadzba pre prípad omeškania s úhradou splátok úveru: 5,00 % ročne; Druh úveru: bezúčelový spotrebiteľský úver. Dlžník sa zaviazal uhradiť veriteľovi poskytnutý úver spolu s úrokmi podľa zmluvy v dohodnutých termínoch splatnosti jednotlivých splátok na bankový účet veriteľa. Úver mal byť poskytnutý bezhotovostne na bankový účet dlžníka. Ďalej boli uvedené predpoklady pre výpočet RPMN, a to že sa pri jej výpočte vychádza predpokladu, že úver bol poskytnutý okamžite a v dohodnutej sume, že táto zmluva zostane platná po dohodnutý čas, veriteľ a dlžník si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách stanovených v zmluve a nedôjde k zmene splátkového kalendára. Predmetná zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje správne uvedenie náležitostí podľa § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z., a preto ju nemožno považovať za bezúročnú a bez poplatkov.

17. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

18. Odvolací súd prejednal vec podľa § 378 ods. 1 CSP a nasl., a to bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) a zistil, že odvolanie žalobcu nie je dôvodné.

19. V odvolacom konaní výrok rozsudku, ktorým bolo žalobe žalobcu čiastočne vyhovené (výrok I.) napadnutý nebol, v odvolacom konaní preto preskúmaný nebol, a ako taký nadobudol právoplatnosť.

20. Súd prvej inštancie správne zhodnotil, že uzatvorená zmluva o spotrebiteľskom úvere z 2.7.2018 je zmluvou spotrebiteľskou a správne dospel k záveru, že je namieste aplikovať zákon o spotrebiteľských úveroch v znení ku dňu uzatvorenia zmluvy. Správne preto skúmal, či zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje všetky obligatórne náležitosti podľa § 9 ods. 2 tohto zákona.

21. Zákon o spotrebiteľských úveroch v § 9 ods. 2 presne definuje, aké náležitosti, okrem všeobecných (§ 43 Občianskeho zákonníka), musí zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahovať.

22. Podľa § 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov.

23. Podľa § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ, poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. d), e), g) až i), l) a p).

24. Zmyslom zákonnej úpravy o spotrebiteľských úveroch je ochrana záujmov spotrebiteľa. Účelom uvádzania zákonom stanovených náležitostí v zmluve o spotrebiteľskom úvere je zabezpečiť spotrebiteľovi dostatočné množstvo informácií o podmienkach úveru, nákladoch a záväzkoch, ktoré z neho vyplývajú.

25. Súdu prvej inštancie nemožno vytknúť, pokiaľ dôvod bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, ktorý predpokladá ust. § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ videl v absencii predpokladov použitých na výpočet RPMN (§ 9 ods. 2 písm. h) ZoSÚ). K uvedenému odvolací súd zdôrazňuje, že ide o jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa, pretože zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Pri údají o RPMN sa musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet, teda nestačí len uvedenie jeho výšky. Zákonodarcia jasne stanovil, že nepostačuje uvedenie len výšky RPMN, ale v zmluve je potrebné uviesť aj všetky predpoklady, ktoré boli použité pre výpočet RPMN. Je nepochybné, že v predmetnej zmluve tento údaj chýba, nie je uvedený, aké predpoklady boli použité pre výpočet RPMN, a preto správne skonštatoval súd prvej inštancie, že je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov z tohto dôvodu (porov. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 3Co 124/2016 z 3.11.2016). Obligatórnou náležitosťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je uvedenie predpokladov použitých pre výpočet RPMN aj podľa transponovanej smernice Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23.4.2008, a to v článku 10 ods. 2 písm. g) cit.: „Zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza: ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané v čase uzavretia zmluvy o úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto miery“

26. Podľa článku 5 Smernice Rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách, v prípade zmlúv, v ktorých sú všetky alebo niektoré podmienky ponúkané spotrebiteľovi v písomnej forme, musia byť vždy tieto podmienky vypracované zrozumiteľne. Keď existuje pochybnosť o zmysle podmienky, prednosť má výklad priaznivejší pre spotrebiteľa. Toto pravidlo výkladu neplatí v súvislosti s postupmi stanovenými v článku 7 ods. 2. Článok 4 ods. 2 tejto Smernice stanovuje, že hodnotenie nekalej povahy podmienok sa nevzťahuje k definícii hlavného predmetu zmluvy, ani na primeranú cenu a úhradu na jednej strane, ako aj tovar alebo služby dodávané výmenným spôsobom na druhej strane, pokiaľ tieto podmienky sú zrozumiteľné.

27. Požiadavka transparentnosti zmluvných podmienok by nemala byť obmedzená len na ich zrozumiteľnosť z formálneho a gramatického hľadiska, ale naopak, vzhľadom na to, že systém

ochrany zavedený Smernicou Rady 93/13/EHS vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s podnikateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, najmä pokiaľ ide o úroveň informovanosti, táto požiadavka jasného a zrozumiteľného vypracovania zmluvných podmienok, a teda transparentnosti stanovená Smernicou sa musí chápať široko. Vzhľadom na cieľ ochrany spotrebiteľa pred nespravodlivými úverovými podmienkami a na to, aby sa mu umožnilo poznať všetky podmienky budúceho plnenia uzavretej zmluvy, dlžník musí pri uzavretí zmluvy poznať všetky okolnosti, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku.

28. Zákon č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy v ustanovení § 9 ods. 2 písm. h) vyžaduje v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvádzať všetky predpoklady použité na výpočet RPMN. Do kategórie týchto predpokladov je potrebné zaradiť ich matematický výpočet, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN. Je nemysliteľné od spotrebiteľa očakávať, aby len na základe údajov o ročnej percentuálnej miere nákladov uvedenej v zmluve mohol posúdiť správnosť tejto náležitosti zmluvy. Bez príslušného matematického výpočtu, na základe ktorého veriteľ dospel k určitej výške RPMN, nie je spotrebiteľ schopný preveriť správnosť takéhoto výpočtu RPMN, ako jednej z podstatných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere umožňujúcej posúdiť výhodnosť úveru, čo nepochybne má zásadný vplyv na jeho rozhodnutie vstúpiť do úverového vzťahu s veriteľom.

29. S neuvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet ročnej percentuálnej miery nákladov zákon č. 129/2010 Z.z. v ustanovení § 11 ods. 1 písm. b) spája následok v podobe bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru.

30. V závislosti od vyššie uvedeného nebolo potrebné skúmanie ďalších okolností, o ktoré sa oprel súd prvej inštancie pri posúdení predmetného úveru ako úveru bezúročného a bezpoplatkového, a to v súvislosti s nesprávne uvedenou RPMN, ako aj v súvislosti s dohodou o výške úrokov v rozpore s dobrými mravmi, pretože samotná okolnosť absencie predpokladov pre výpočet RPMN postačuje pre tento záver (§ 9 ods. 2 písm. h) a § 11 ods. 1 písm. b) ZoSÚ), keď navyše existujú pochybnosti o správnosti týchto záverov súdu prvej inštancie vo vzťahu k nesprávnej výške RPMN, ako aj vo vzťahu k dojednaným úrokom.

31. Vo vzťahu k výpočtu RPMN, realizovaného súdom prvej inštancie prostredníctvom internetovej kalkulačky, odvolací súd uvádza, že takýto prepočet výšky RPMN súdom prvej inštancie podľa kalkulačky, aj keď je verejne dostupná, nie je natoľko relevantným údajom, aby mohol z neho súd bez ďalšieho vychádzať. Samotná internetová kalkulačka nie je dostatočne relevantným predpokladom (nástrojom) pre ustálenie správnej výšky RPMN, z ktorej by bolo možné bez ďalšieho vychádzať.

32. Rovnako tak existujú pochybnosti aj o záveroch súdu prvej inštancie týkajúcich sa dohody o výške úrokov pre jej rozpor s dobrými mravmi resp. so zákonom, nakoľko v čase uzavretia zmluvy (2.7.2018) bolo potrebné skúmať najvyššiu prípustnú mieru odplaty (§ 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a nariadenia vlády č. 87/1995 Z.z.), čo však súdom prvej inštancie realizované nebolo.

33. Pokiaľ ide o žalobcom uplatnenú zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % denne zo sumy 1.098,12 eur od 16.5.2019 do zaplatenia, ani odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie tento nárok nepovažoval za dôvodný. V danom prípade v zmluve o spotrebiteľskom úvere (článok 8. SANKCIE bod 8.1.) je uvedené, že v prípade omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo jej časti, je Dlžník povinný zaplatiť Veriteľovi zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.). Ak sa z dôvodu omeškania Dlžníka s úhradou mesačnej splátky úveru alebo úrokov alebo ich častí, o viac ako tri mesiace stali podľa článku 7. ods. 7.1. písm. a) tejto Zmluvy okamžite splatnými všetky záväzky Dlžníka podľa tejto Zmluvy, je Dlžník povinný ďalej zaplatiť aj zmluvnú pokutu vo výške 0,04 % dlžnej sumy za každý deň omeškania (t.j. 14,6 % p.a.) zo zosplatených záväzkov podľa odseku 7.1. tejto Zmluvy. Z citovaného textu zmluvy je zrejme, že ide o žalobcom vopred predformulované zmluvné dojednanie, teda zmluvná pokuta nebola dojednaná individuálne a žalovaný nemal možnosť ovplyvniť toto dojednanie. Takto dojednaná zmluvná pokuta navyše nezohľadňuje dĺžku omeškania a ani sumu, s ktorou je dlžník v omeškaní. Pokiaľ ide o samotnú výšku zmluvnej pokuty 14,6 % p.a. z dlžnej sumy, táto je neprimeraná, najmä za predpokladu, že zákon ako sankciu za omeškanie dlžníka v čase uzavretia zmluvy stanovoval úrok z omeškania 5,05 % ročne. V danom prípade je možné považovať zmluvnú pokutu za neprimerane vysokú a v rozpore so zákonom, s poukazom na ust. 3a ods. 1 nar. vlády č. 87/1995 Z. z., ktoré ustanovuje, že zmluvná pokuta spolu s úrokom z omeškania nesmie prevýšiť

priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov naposledy zverejnených podľa osobitného predpisu pred vznikom omeškania o viac ako 10 percentuálnych bodov ročne a súčasne nesmú prevýšiť trojnásobok úrokov z omeškania podľa tohto nariadenia vlády. Na účely nariadenia sa posudzuje súčet všetkých sankcií, v tomto prípade súčet výšky úrokov z omeškania a výšky zmluvnej pokuty. Súčet týchto sankcií (14,6 % a 5,05 %) prekračuje trojnásobok úrokov z omeškania podľa nariadenia (15,15 %), preto je uvedená zmluvná podmienka v rozpore so zákonom (§ 3 a § 39 Občianskeho zákonníka).

34. Správne rozhodnutiu súdu prvej inštancie vo veci samej zodpovedá aj súvisiaci výrok o trovách konania.

35. Za daného stavu odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku o zamietnutí žaloby a vo výroku o trovách konania postupom podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

36. O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté podľa § 396 ods. 1 CSP a § 255 ods. 1 CSP, podľa ktorého žalovaný ako sporová strana, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, má nárok na náhradu trov tohto štádia konania proti žalobcovi, ktorý v odvolacom konaní úspech nemal. Výšku týchto trov ustáli postupom podľa § 262 ods. 2 CSP súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozhodnutia odvolacieho súdu samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

37. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Prešove pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak:

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca, alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo, alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca, alebo nesprávny obsadený súd,
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 430 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky:

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxi dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená,
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v ods. 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 1, 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné ak:

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desať násobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania, len príslušenstvo, pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písm. a) a b).

Na určenie výšky určenie minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v ods. 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1, 2 CSP). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacoch od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom, alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa dovolateľ domáha (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec, alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou, alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a ochrane pred diskrimináciou, alebo odborovou organizáciou, a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 1, 2 CSP).

Rozsah v akom sa rozhodnutie napadá môže dovolateľ rozšíriť, len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).